

ခူထီကျေးရွာ

ထုံလာကျေးရွာအုပ်စု၊ နောင်မွန်မြို့နယ်

ကချင်ပြည်နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းစာတမ်းများနှင့်

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့် အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ခူထီကျေးရွာ

(ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ နောင်မွန်မြို့နယ်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲပါသည်။)

မတ်လ ၂၀၂၂ ခုနှစ်

မာတိကာ

မာတိကာ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

(င) ပညာရေး

(စ) ကျန်းမာရေး

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

(ဇ) ကျား - မ ရေးရာ

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) - ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား

နောက်ဆက်တွဲ (၂) - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

အတိုကောက်စကားလုံးများ

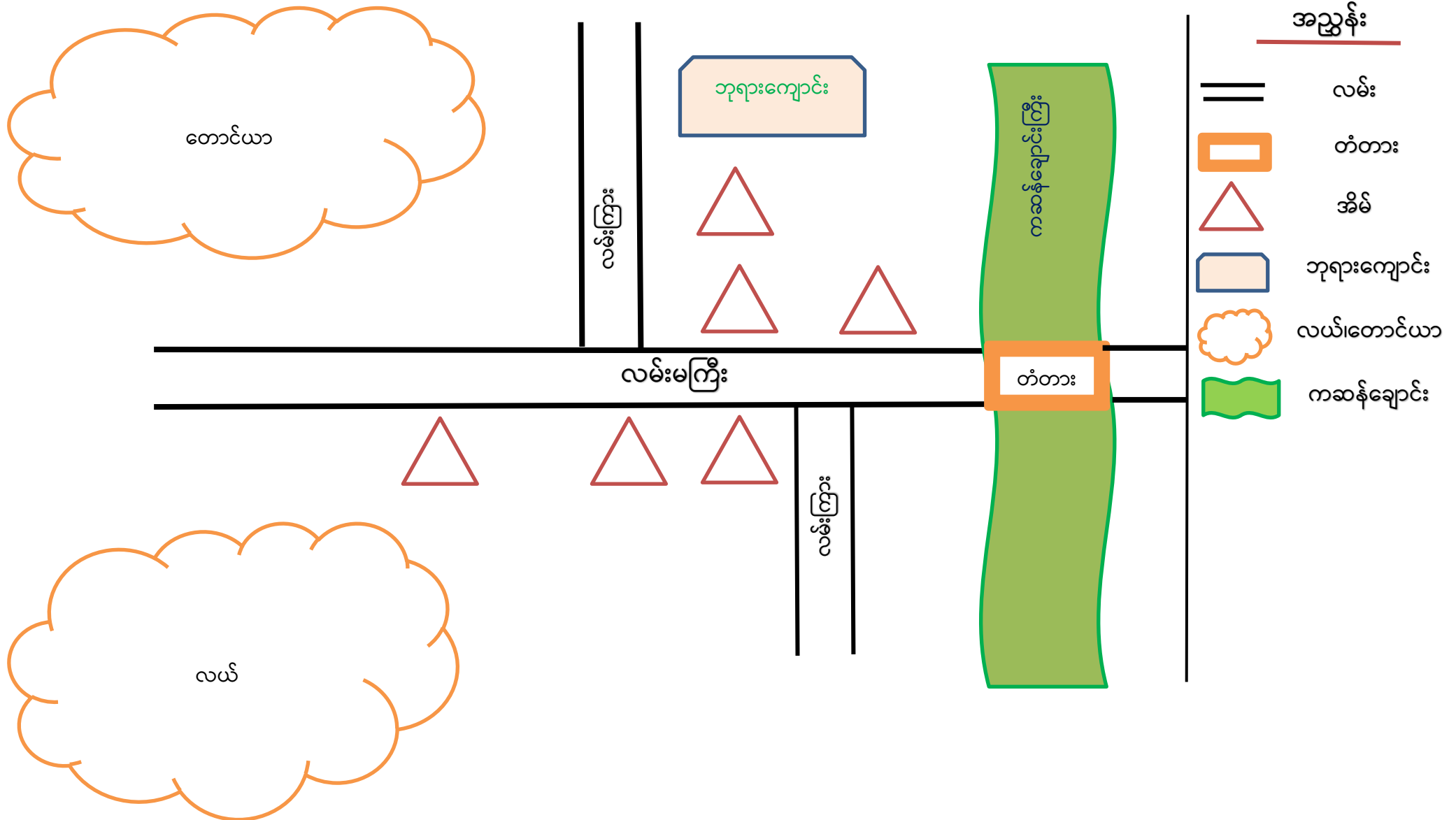
ကျေးရွာစိတ်ဓာတ်

နုထီကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြကွဒိန်

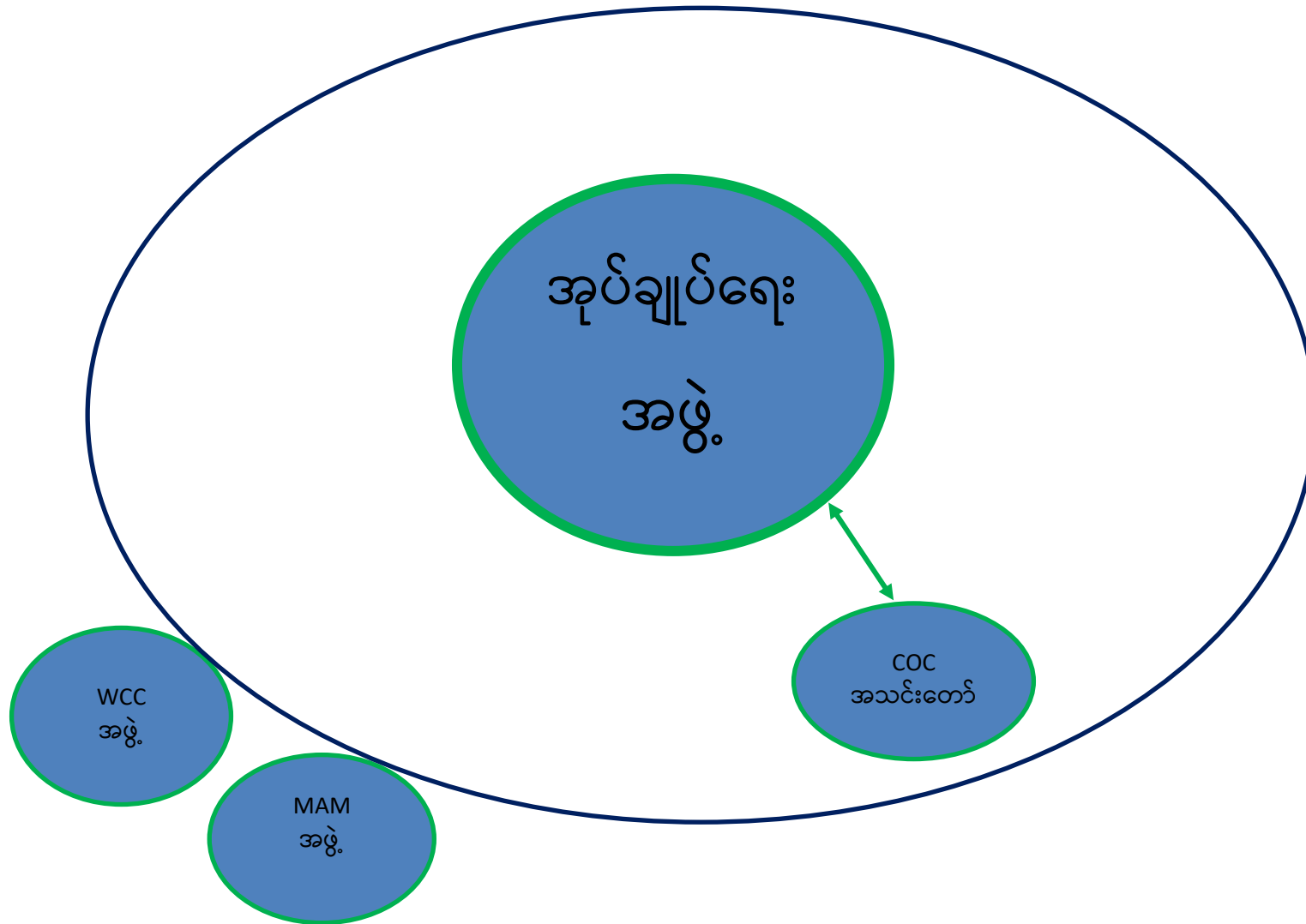
ကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်ရေးဆွဲခြင်း

အဖြစ်အပျက်	ဇန်	ဖေ	မတ်	ဧပြီ	မေ	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	စက်	အောက်	နို	ဒီ
ရာသီဥတု												
အလုပ်အကိုင်	စင်းရက်	စင်းရက်		စာပွား ခုတ်	စာပွား ခုတ်			မက်ဒုတ်	စပါး သိမ်း	စပါး သိမ်း		
သောက်သုံးရေ												
စိုက်ပျိုးရေး												
ရောဂါကျရောက်မှု(လူ)	ခေါင်းနာ			ခါးနာ	ခါးနာ							
ရောဂါကျရောက်မှု (တိရစ္ဆာန်)			ခွေးနာ	ကုန်း နာ								
သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှု								ပိုး ကျ	ပိုး ကျ			
ပွဲတော်	နှစ်သစ်			နှစ်သစ် အကူ						နှစ်သစ် အကူ		နှစ်သစ် အကူ
သဘာဝဘေး												
ဝင်ငွေ												

ခူထီကျေးရွာသဘာဝသယံဇာတပြမြေပုံ

ခူဝီကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှု

ခူထီကျေးရွာ၏ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုပုံစံ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

ကျေးရွာသည် ကချင်ပြည်နယ်၊ ပူတာအိုခရိုင်၊ နောင်မွန်မြို့နယ်၊ ထုံလာကျေးရွာအုပ်စု၊ နောင်မွန်မြို့မှ (၁၂)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး ၊ နောင်မွန်မြို့၏ တောင်ဘက်မှစီးဆင်းလာသော ကဆန်ချောင်းနံဘေးတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လတ္တီတွဒ် ၂၇° ၆၅' မှ ၂၈° ၁၅' နှင့် အရှေ့ လောင်ဂျီတွဒ် ၉၇° , ၀ မှ ၉၈° , ၀.၉' တွင် တည်ရှိသည်။ ပင်လယ်ပြင်မျက်နှာပြင်အထက် ၁၇၉၈' တွင်တည်ရှိပြီး ဧရိယာစတုရန်းမိုင် (၃၀၂၁) တွင် တည်ရှိပြီး တောင်တန်းဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးများသည့်ဒေသဖြစ်ကာ မိုးရေချိန် လကွ(၁၈၈)ခန့် တွင်တည်ရှိပါသည်။ မြေအမျိုးအစားမှာ သဲဆန်သောမြေအမျိုးအစားဖြစ်ပြီးရာသီဥတုမှာမိုးဆောင်း ရာသီဥတု(၂)မျိုးသာရှိပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ်မိုးရေချိန် လက်မ(၁၈၈)ခန့် ရရှိသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ ဝါး၊ ညောင်ပင်၊ငှက်ပျောနှင့်သဖန်း၊စကားဝါ စသော အခြားသောအမျိုးအမည်မသိအပင်များစွာပေါက်ရောက်သည်။ မိုးစပါး သီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်(၂)ဧက ၊တောင်ယာ(၄) ဧက၊ သခွား၊ ငရုတ်၊ ပြောင်းဖူး၊ ပီလောပီနံ၊ ကစွန်းဥ၊ ပိန်းဥ ဆောင်သီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သော ဥယျာဉ်မြေ (၃)ဧက ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်နွေစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ သဘာဝပေါက် ဆေးဖက်ဝင်အပင်များမှာ ဆင်တုံးမနွယ်၊ နန္ဒင်းဝါ၊ ငရုပ်ကောင်း၊ ဝါး၊ ဂျာမနီပင်၊ အခြားအမျိုးအမည်မသိသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ထိရောက်စွာအသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့ပေါင်း (၄) ဖွဲ့ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပညာရေး ၊ လူမှုရေး ကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့နှင့် ဘာသာရေးကိုအခြေခံသောအဖွဲ့ ၁ ဖွဲ့တို့ရှိပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့များကို သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာမှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းသော အဖွဲ့များသည် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိပြီး လူထုနှင့်လည်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရှိသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ကြာရှည်လည်း ရပ်တည်နိုင်ကြသည်။ ပြင်ပမှ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု၊ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု အားနည်းသည်။ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်မှုလည်း အားနည်းသည်။ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်မှု မရှိကြ ပါ။ သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရုံ သဘောမျှသာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပုံစံဖြစ်ပါ သည်။ ခြုံငုံ၍သုံးသပ်ရလျှင် သာရေးနာရေး ကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန် မိရိုးဖလာ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ အစည်းများအားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကျေးရွာကို ကောင်းစွာ ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်မရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများစွာ ရှိ သော်လည်း တဖွဲ့နှင့်တဖွဲ့ အခြေအနေကို မသိကြဘဲ အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှုလည်းမရှိ။ ချိတ် ဆက်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာ၏ပြည်သူလူထုအများပိုင်းသည် နားမကြား မသန်စွမ်းသူများဖြစ်ကြ၍ အပြန်အလှန်ပြောဆိုရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း နှင့် သား၊ ငါး ရှာဖွေရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း များဖြစ်သော်လည်း မလုပ်နိုင်၊မရှာဖွေနိုင်ကြသည်။ မိုးရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုး စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံသည် တောင်ယာ၊လယ် စပါး၊ ပြောင်းဖူးနှင့် ဆောင်းသီးနှံ၊ ကျေးရွာတွင် လယ် ၂ ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ ၃ဧက၊ တောင်ယာမြေ ၄ ဧက ရှိသည်။ လယ်ယာမြေမှာ မြေဆီလွှာ အရည် အသွေး အသင့်သင့်ရှိသော်လည်း ကျန်စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးသင့်သည်။ လယ် များမှာ မိုးရေကို အားကိုးစိုက် ပျိုးနေကြရပြီး ကျေးရွာ၏အနိမ့်ပိုင်းလယ်များသည် မိုးရာသီတွင် ရေလွှမ်းခြင်း ကြောင့် စပါးများပုပ်ပြီး ကောက်ပြန်စိုက်ရသည့်အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေနုတ်မြောင်း နှင့် ရေပြွန်များသုံးနိုင်ပါက အဆင်ပြေစွာ စိုက်ပျိုးလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ စပါးတစ် ဧက အနည်းဆုံး တင်း (၃၀) မှ အများဆုံးတင်း (၄၀) ရှိပြီး ပျမ်းမျှ တစ်ဧက (၃၅) တင်းနှုံးထွက် သည်။ မိုးစပါးကို ဇွန် လတွင် စတင်ပျိုးထောင် စိုက်ပျိုး ကြပြီး ဇူလိုင်လတွင် ကောက်စိုက်ကာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။

ပြောင်းဖူးကို ဧပြီ/မေလများတွင် စတင် စိုက်ပျိုးကြပြီး ဇွန်/ဇူလိုင်လများတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ ပြောင်းဖူး၊ ပိန်းဥ၊ အာလူး စသော သီးနှံများကိုစီးပွားအဖြစ်စိုက်ပျိုးခြင်းမလုပ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်အတွက်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးလေ့မရှိဘဲ အိမ်စားသုံးရန်အတွက်လောက်သာ စိုက် ပျိုးကြသည်။ သီးနှံများဈေးကွက်ရှိသော်လည်း မြေဆီလွှာများ စိုက်သလောက်မဖြစ်ထွန်းသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်နည်းစွာရရှိကြသည်။ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးလာသောဖော်ပြပါသီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပြီး အခြားသော ဈေးကွက်ဝင် သီးနှံများ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုမှ ဝင်ငွေနည်းသည့် အတွက် ကျေးရွာပြည်သူများသည် ပြင်ပသို့ထွက်၍ ဝင်ငွေရှာကြရပါသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် သီးနှံထုတ် လုပ်မှုတွင် လုပ်သား ရှားပါးလာပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၆ အိမ်ရှိပြီး တပိုင်တနိုင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သား၊ငါး ရှာဖွေရေး လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ပြီး နားမကြား မသန်စွမ်းသူများဖြစ်သောကြောင့် ဆင်းရဲစွာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသော ကျေးရွာဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို အိမ်တိုင်းနီးပါးမွေးမြူကြသော် လည်းစီးပွားဖြစ် မွေးမြူလေ့မရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် ကျွဲ ၄ ကောင်၊ ဝက် ၅ ကောင် ၊ ကြက် ၂၅ ကောင် မွေးမြူကြသည်။

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ မူလတန်းကျောင်းသားဦးရေ ၀ အလယ်တန်းကျောင်းသားဦးရေမှာ ၁ ဦး၊ အထက်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ ၀ ဦးရှိပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းသူ/သားများမှာ ကျေးရွာနှင့် (၁၂)မိုင်ခန့် ဝေးသော နောင်မွန်မြို့နယ်သို့ တက်ရောက်ကြရသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ ချောင်းကြီး၊ချောင်းသေး များခြင်းကြောင့် မိုးတွင်းကာလတွင် အလွန်ဒုက္ခရောက်ကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ကောင်းမွန်စွာ တံတားများ၊လမ်း/ကတ္တရာလမ်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပါသည်။ နွေနှင့်ဆောင်းတွင် သွားလာရ အသင့်အတင့် အစဉ်ပြေသော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် ရွှံ့ဗွက်လမ်း အသွင်ပြောင်း၍ အလွန်သွားလာရ ခက်ခဲသော

လမ်းဖြစ်ပါသဖြင့် အလွန်ညံ့သောလမ်းဟု ဆိုရပါမည်။ ရွာတွင်းလမ်းအရှည်မှာ ၂ ဖာလုံမိုင်ခန့်ရှိပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး မြောက်ဘက်တွင် ထုံလာကျေးရွာတည်ရှိပြီး မိမိတို့ ကျေးရွာနှင့်(၁)မိုင်ခန့်တည်ရှိပြီး၊ နောင်မွန်မြို့နယ် တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိနေသော ခူထီကျေးရွာသည် အစွန်ဆုံး ကျေးရွာဖြစ်သည်။ ကျောက်ခင်းလမ်းဟုဆိုသော်လည်း မိုးများသောကြောင့် အချို့နေရာများတွင် ကျောက်တစ်ဝက် အချို့နေရာ များတွင် မြေသားတစ်ဝက်နှင့်လမ်း မကောင်းပါ။

ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ နာဆေးချောင်းဆိုး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါနှင့် သွေးတိုးရောဂါဖြစ်သည်။ အခြားရောဂါများအနည်းငယ်ရှိသော်လည်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသည် ကဆန်ခူးကျေးရွာတွင် တည်ရှိပြီး လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် (World Concert)(MAM) ပြင်ပအသင်းများ ရှိခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အချိန်မှီဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း များသို့ ကူညီပို့ဆောင်ပေးနိုင်သဖြင့် အသက်ဆုံး ရှုံးမှုမရှိပါ။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ စောင့်ရှောက်အဖွဲ့များ၏ ကျန်းမာရေးပညာရေး ဟောပြောမှုများကြောင့် ယခင်အိမ်သာမရှိသောအိမ်များပင် ယင်လုံအိမ်သာ(ရေလောင်းအိမ်သာ)များ အသုံးပြုနေကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးအနေဖြင့် အသေးစားဆိုလာစနစ်ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ ဖယောင်းတိုင် ကိုလည်း အသုံးပြုကြသည်။ ဆိုလာစနစ်သုံးစွဲသူများမှာ ရာသီဥတုမကောင်းပါက အားမပြည့်ပါ။

ကျေးရွာ နှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ နောင်မွန်ဈေးဖြစ်ပြီး ၁၂ မိုင်ခန့်ဝေးသည်။ ကျေးရွာမှထွက်သော စပါး၊ ပြောင်း၊ သား၊ ငါး စသော ကုန်စည်များများရောင်းမည်ဆိုပါက ကျေးရွာမှ မိုင်(၁၂)ကျော်ခန့် ကွာဝေးသော နောင်မွန်ဈေးသို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားရောင်းရပါသည်။ ရောင်းချမည့်ကုန်စည်များ ပို့ဆောင်ရာတွင် လမ်း ပန်းဆက်သွယ်မှု မကောင်းခြင်းကြောင့် သွားလာရေးအခက်ခဲရှိပြီး လမ်းဆိုးမှုကြောင့် ဆိုင်ကယ်များ ပျက်စီးမှုများပြီး ကုန်ကျစရိတ်များပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဈေးကွက်သို့ ချောမွေ့စွာ ရောက်ရှိနိုင်ရန်အတွက် လမ်းကောင်းရန်လိုအပ်ခြင်းနှင့်ကျေးရွာနှင့် သိပ်မဝေးသောနေရာ၌ ဈေးကွက်တစ်ခုရှိထားနိုင်ရန် လိုအပ် ပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ခူထီကျေးရွာတွင် ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တောင်သူများနှင့် သင့်လျော်သော အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် နှစ်ရှည်ချေးငွေပံ့ပိုးပေးရန် တင်ပြကြသည်။

(င) ပညာရေး

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်ရှိသူ(၁)ဦး ရှိပြီး (၁၂) မိုင်ကွာဝေးသော နောင်မွန်မြို့နယ် အထက်တန်းကျောင်းသို့ တက်ရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများ လက်လှမ်း မမီ သောကြောင့် လူငယ်များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၎င်းအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များမရှိပါ။

(စ) ကျန်းမာရေး

အဖြစ်များသောရောဂါများမှာနားဆေးချောင်းဆိုးဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပွားမှုနိမ့်သည်။ ဆင်းရဲသားများမှာ ခြင်ထောင်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ ရေဝပ်ခြင်းနှင့် ခြံပုတ်များရှိပြီး ခြင်ပေါသဖြင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေး အဖြစ်များသည်။ ငှက်ဖျားရှိသော်လည်း ဖြစ်ပွားမှုနိမ့်သည်။ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါနှင့် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် အဟာရချို့တဲ့မှုရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုရှိသည်။ ဟင်းအချိုမှုန့် အလွန်အကျွံသုံးခြင်း၊ ဓါတုဆေးဝါးပါသော အသားငါး၊ ဟင်းသီး/ရွက်နှင့် အသီးများ၊ အရောင် ချွတ်ဆေးပါသော အစားအစာများကို နေ့စဉ် မလွဲမရှောင်သာ စားသောက်နေခြင်း၊ ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်သည့် အလေ့အထမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆီးချို၊ သွေးတိုး ရောဂါမှာ အဆိုးဆုံးဖြစ်ပွားပြီး ကျန်းမာရေးဆေးကုသစရိတ် ကုန်ကျမှုများမတတ်နိုင်ကြသည်။ အသည်းရောင်ရောဂါ (ဘီစီ) မှာလည်း အသက် ရှူလမ်းကြောင်းမှတဆင့် ကူးစက်ခြင်းနှင့် လူအသုံးအဆောင်များကို ရောဂါရှိသူများနှင့် အတူသုံးစွဲရာ မှတဆင့် အလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်သောကြောင့် အသည်းရောင်ရောဂါ (ဘီစီ) အဖြစ်များသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတလည်း အားနည်းသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်းသုံး ကရိယာများ လိုအပ်လျက်ရှိပြီး ကျေးရွာတွင် ကာကွယ်ဆေးများကို ပုံမှန်ထိုးပေးရန်လိုအပ် လျက်ရှိသည်။

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် မြေဆီဩဇာအခြေအနေတွင် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အကျင့်ကြောင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားခြင်းနှင့် မြေဆီဩဇာ လျော့နည်းလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ လူအတွက်အသုံးဝင်သော အပင်မျိုးစိတ်များ (ဝါး၊ သစ်၊ ဆေးဖက် ဝင် အပင်များ၊ သစ်ခွများ စသည်) မှာလည်း စည်းကမ်းမဲ့ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့် ဓါတုဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသုံးစွဲခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု တွင်လည်း အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ရေထွက်နှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ ခမ်းခြောက်လာသဖြင့် ရေအရင်းအမြစ်များ အန္တရာယ်ရှိမှု လတ်ဖြစ်သည်။ ဘက်ထရီဖြင့် ရှေ့တိုက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဘူး ခွံများကို လယ်များ၊ ချောင်းများတွင် စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ငါးမျိုးကွဲများ ပြုန်းတီးလာကြပြီး အန္တရာယ် ရှိမှု မြင့်သည်။ စည်းကမ်းကဲ့ မုဆိုးလိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် အခြားတောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များမှာလည်း ရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ ဂျီ တောဝက်၊ တောကြောင် အနည်းငယ် သာရှိပြီး ရှားပါးလာသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးများစွာရွာသွန်းပြီး စပါးခင်းများ ရေနစ်မြုပ်ခံရသောကြောင့် အချို့တောင်သူ များ၏ စပါးခင်းများရေနစ် ပျက်စီး၍ နောက်တကြိမ် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရခြင်းများ ကြုံတွေ့ ကြရသည်။ ရေကြီးသည့်နှစ်များတွင် လယ်များ ပျက်စီးပြီး အချို့တောင်သူများ လယ်မဲ့များဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။လယ်မဲ့ဖြစ်သွားသည့်တောင်သူများကို နိုင်ငံတော်မှထောက်ပံ့ရေးအစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ) ကျား - မ ရေးရာ

ကျားမဆိုင်ရာအခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု ခေါင်းဆောင်မှု မရှိသေးပါ။ လူထုမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီးများ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု အားနည်းနေသေးသောကြောင့် တာဝန်ယူနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးလုပ်အားခ တန်းတူရကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုကို အခြေခံသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးလုပ်အားခ တန်းတူမရကြပါ။ ၎င်းလုပ်ငန်းများအနက် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသည် လုပ်အားခ ဝင်ငွေ အများဆုံးဖြစ်ပြီး အမျိုးသား တစ်ရက်လုပ်အားခ ၈၀၀၀ ကျပ်အထိနှင့် အမျိုးသမီးများ တစ်ရက် လုပ်အားခ ၆၀၀၀ ကျပ်အထိရကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား/မ လုပ်အားခ သိသာစွာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်းတူ ရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

(က) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ဤအစီအစဉ်ကိုနှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးရ မည်။

စဉ်	စီမံချက်အမည်	အဆင့်	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆
၁	ရွာတွင်းကြားလမ်းသဲကျောက်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း	၁	-				
၂	ကျေးရွာခန်းမဆောင် ဆောက် လုပ်ခြင်း	၂		-			
၃	ရွာတွင်းတံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၃			-		
၄	စိမ့်စမ်းရေသွယ်ခြင်း	၄				-	
၅	မီးလင်းရေး	၅					-

ဦးစားပေးစီမံချက်

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍ ခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံအဆောက်အအုံများ					
	၁။ ရွာတွင်းကြားလမ်းသစ်ကျောက်ခင်းခြင်း လုပ်ငန်း	၁၀၀	၁	- ရွာတွင်းသစ်ကျောက်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်း - ရွာချင်းဆက်လမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
	၂။ ကျေးရွာခန်းမဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း	၉၈	၂	- ကျေးရွာခန်းမဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း	ကျေးလက်ဦး စီး
	၃။ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၉၅	၃	- ရွာတွင်း တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	ကျေးလက်ဦး စီး
ရေပေးရေး					
	၄။ ရေပေးရေးရေလုပ်ငန်း	၉၀	၄	စိမ့်စမ်းရေသွယ်ခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
မီးလင်းရေးကဏ္ဍ					
	၅။ မီးလင်းရေး	၈၈	၅	မီးလင်းရေး(ဆိုလာ)	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန

နောက်ဆက်တွဲ (ခ)
ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပိုင်ဆိုင်နေသည့် အရင်းအနှီးများ/အခြေအနေ ကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းနည်း လမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
၁။ ကဏ္ဍ- လမ်းတံတားနှင့် အခြေခံ အဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်း					
ရွာတွင်းလမ်း၊ ပြားသွားလာ ရန်ခက်ခဲခြင်း	ရွံ့ဗွက်များပြီး ကျွဲနွားများမထိန်းကျေ ောင်းခြင်း	-လုပ်အားဖြင့်ပါဝင်နိုင်ခြင်း -သဲကျောက်အလွယ် တကူရနိုင်	-ငွေကြေးအခက်အခဲ -နည်းပညာအခက်အခဲရှိ ခြင်း	-သက်ဆိုင်ရာကျေးလက် - ဌာန/အဖွဲ့အစည်း မှဆောင်ရွက်ပေးရန်	-ကျေးရွာတွင်းလမ်း သဲကျောက်ခင်းခြင်း
၂။ ကဏ္ဍ - ကျေးရွာမီးလင်းရေး					
-ကျောင်း နေ ကလေးများမီး မရရှိမှုကြောင့် စာဖတ်ရန်အခ က်ခဲရှိခြင်း -ဗဟုသုတအာ း နည်းခြင်း	-လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း	-လျှပ်စစ်မီးဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ရေချောင်းရေ အရင်းအမြစ်များစွာရှိခြင်း -လမ်းများကောင်းမွန်ခြင်း	-ရန်ပုံငွေအခက်အခဲရှိခြင်း -ချိတ်ဆက်မှုအားနည်း ခြင်း	-သက်ဆိုင်ရာကျေးလက် ဌာန/လျှပ်စစ်စစ်ဦးစီးဌာန/ လွှတ်တော်/ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများမှဆောင် ရွက်ပေးရန်	-မဟာဓါတ်အားလိုင်း သွယ်တန်းခြင်း -ဆိုလာမီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
၃။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
-စိုက်ပျိုးရေး ပဟုသုတ၊ စိုက်နည်း ပညာအားနည်း	-စိုက်ပျိုးရေး ပဟုသုတ၊စိုက်နည်းပ ညာ အားနည်း	စိုက်ပျိုးမြေများစွာရှိ	-ချိတ်ဆက်မှုအားနည်း -နည်းပညာအခက်အခဲရှိ -ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ - စိုက်ပျိုးရေးအခက်အခဲရှိ	သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှဆောင်ရွက် ခြင်း	-စိုက်ပျိုးရေးနည်း ပညာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပိုင်ဆိုင်နေသည့် အရင်းအနှီးများ/အခြေအနေ ကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းနည်း လမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
၄။ ကဏ္ဍ- ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ					
ဆေးကုသရန် နေရာမရှိခြင်း	ဆေးပေးခန်းအခက်ခဲ	ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာရှိခြင်း လုပ်သားဖြင့်ပါဝင်နိုင်ခြင်း	-သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း -ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေး ဌာနမှဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	-ရွာတွင်းဆေးပေး ခန်းဆောက်လုပ်ပေးခြင်း
၅။ ကဏ္ဍ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း					
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မိသားစုတစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းသည်။	နည်းပညာသင်ယူရန် လူ့အရင်းအမြစ်ရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ ပံ့ပိုးပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ ဒေသအတွင်း ရှိသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ကုန်ကျမှု ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပါ။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှတစ်ဆင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနသို့ တင်ပြ အကူအညီတောင်းခံခြင်း	၁။ အလုပ်ပြင်သင် တန်း ၂။ စက်ချုပ်သင်တန်း ၃။ ကားစက်ပြင်သင်တန်း ၄။ ယိုထိုး/ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း ၅။ မုန့်ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း

လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ (၂၅ ဇယား)
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
 ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	-	-	-
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	-	-	-
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	-	-	-
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	-	-	-
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၀	၁၀	၂၀
၆၅ နှစ် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	-	၁	၁
စုစုပေါင်း		၁၀	၁၁	၂၁
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု (၈)အိမ်		တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ= ၃.၅		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၆ ရှိပြီး လူဦးရေပေါင်း ၂၁ (ကျား ၁၀ + မ ၁၁) ရှိသည်။ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ ၃.၅ ရှိသောကြောင့် လူဦးရေတိုးပွားမှုမှာ နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ်မရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် ၁ ဦး (ကျား-၁+မ-၀)သာ ရှိသည်သိခြင်းဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေး ကျောင်းနေ နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိကို အလွယ်တကူ တိုင်းတာသိရှိနိုင်မည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ် ၁၂ (ကျား ၇ + မ ၅) ၊ (- %) ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့ကို အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်အောင် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်များစွာ အထောက်အကူဖြစ်မည်။ ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်ကြီး ၁ ဦး (ကျား- +မ ၁) ဦး (.၀%) ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အို နည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၂) သဘာဝရင်းအမြစ်နှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

(၂-၁) ကျေးရွာ၏ မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၂	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၄	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-
ခနီတောမြေ	-	-
စားကျက်မြေ	-	-
မြေလွတ် မြေလပ်	-	-
စုစုပေါင်း	၁၇ ဧက	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာ မြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ ကျေးရွာတွင် လယ် - ၂ ဧက၊ တောင်ယာ - ၄ ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ - ၃ ဧက ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချောင်းရေနှင့် မိုးရေကိုသာ အဓိကထားအသုံးပြုနေရပါသည်။ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးမြေ ဧက နည်းသည်ကို တွေ့ရပြီး မြေနေရာတူးဖော်ရန် ငွေကြေးမတတ် နိုင်ပါ။ နားမကြား၊မသန်စွမ်းသူများဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးမြေများကို မတူးဖော်နိုင်ကြပါ။

(၂-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၃) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	အသုံးချနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
ဓာတ်သတ္တု(အတ္တု၊ကျောက်မျက်၊ ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်) စသည်များ	ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်(များ)	လွယ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်	သင့်	လွယ်
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	လွယ်
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (လူတိရစ္ဆာန်တို့အတွက်အသုံး ဝင်သော)	များ	လွယ်
ပျမ်းမျှအပူချိန်-	ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်- ၁၈၈	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာသည် ချောင်းဘေးတွင်ရှိသောရွာဖြစ်သဖြင့် သဲ၊ ကျောက်များကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တောင်များမှ တောဝက်၊ တောကြောင် နှင့် ဂျီများ ကိုလည်း ရံဖန်ရံခါ တွေ့မြင်ရရှိပါသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များအနေဖြင့် လူနှင့် တိရိစ္ဆာန်တို့အတွက် အလွန်အသုံးဝင်သော ဆင်တုံးမနွယ်ပင်၊ စသောအမျိုးအမည်မသိ ဆေးဖက်ဝင် အပင်များကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၃) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ဇယား (၄) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ် ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်ပါသည်။)	အဖွဲ့အစည်း၏ စွမ်းဆောင်ရည် အခြေအနေ(သို့)ခိုင်မာတောင့်တ င်းမှုဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။	အုပ်ချုပ်ရေး	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☒	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုး ရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ် ရေး ☐	အဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် အသင့်အတင့်ရှိ
၂။	COC အသင်းတ ော်	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☒	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☒ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုး ရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ် ရေး ☐	အဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အသင့်အတင့်ရှိ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	အဖွဲ့အစည်း၏ စွမ်းဆောင်ရည်အခြေအနေ(သို့)ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၄။	MAM	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☒ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	အဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အတင့်အသင့်ရှိ
၅။	World concert	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☒ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	အဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အတင့်အသင့်ရှိ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။
အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်တူကိုယ်ထအဖွဲ့။
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။
- (၄) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ
- (၄-၁) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	-	-		၁ ကေ
အိမ်အခြေအနေ	-	-		သက်ကယ် မိုး/ထရီကာ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	-		-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	-	-		လယ်၊တောင်ယာ၊ သားငါး ရှာဖွေရေး
အိမ်ထောင်စု (၆)	-	-		၆

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ခုထိ ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၆ အိမ်ရှိပြီး အဆင့် ၁ (-) အိမ် (၀ %)၊ အဆင့် ၂ (-) အိမ် (၀ %)၊ အဆင့် ၃ (၀) အိမ် (%) နှင့် အဆင့် ၄ (၆) အိမ် (၂၈.၅%) ရှိ သည်။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သော ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် အိမ်အခြေအနေသည် ကျေးရွာစီးပွားဥစ္စာနေအဆင့်ခွဲရာတွင် အဓိကအရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် အဆင့် ၁ ၊ အဆင့် ၂ နှင့် အဆင့် ၃ အိမ်အရေအတွက်များမရှိပါ။ အဆင့် (၄) အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စု(၆) စုရှိပြီး စုစုပေါင်း(၆) အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဆင့် (၄) အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စု(၆) စုများသည် လယ်၊ တောင်ယာ၊ အခင်းများလုပ်ကိုင်ပြီး၊ တောထွက်ပြီး သား၊ ငါးရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများသို့ ကျပမ်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြရသည်။ ပုံမှန်အလုပ် အကိုင်မရှိ၊ လုပ်အားခမှာ လည်း အလွန်နည်းသောကြောင့် ပြင်ပ (ပြည်တွင်း /ပြည်ပ) သို့ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသည်။

(၄-၂) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၄-၂) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	-	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	-	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	-	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၆	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၃ အိမ်၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၆ အိမ်၊ စုစုပေါင်း ၆ အိမ်ရှိသည်။ မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူနှင့် တောင်သူငယ်သည် အရေအတွက် အားဖြင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု နည်းကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မြေယာအခင်းမြေများ တူးဖော်ရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်ဖို့ရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၄-၂-၂) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၇) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၆	တင်း	၃၀	၄၀	၃၅	ဇူလိုင်လ	နိုဝင်ဘာ	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☒ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း -လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာ၏ အဓိစိုက်ပျိုးသီးနှံများမှ စပါးတို့ဖြစ်ပါသည်။ ပြောင်းဖူး၊ အာလူး၊ ပိန်းဥ အစရှိသော သီးနှံများလည်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ စပါးစိုက်ဧကပေါင်း (၆)ဧကရှိပြီး ဇူလိုင်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီး နိုဝင်ဘာလတွင်ရိတ်သိမ်းကြသည်။ အနည်းဆုံး စပါးစိုက်အထွက်နှုန်းမှာ ဧက တင်း ၃၀ မှ အများဆုံး ၄၀ နှင့် ပျမ်းမျှ ၃၅တင်းနှုန်းထွက်သည်။သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မှ အသင့်တင့်ဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိမှု နိမ့်သည်။

(၄-၃) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ဇယား (၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား		
နို့စားနွား	-	
ကျွဲ	၄	၄
မြင်း	-	
မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	-	
သိုး	-	
ဝက်	၅	၅
ကြက်	၆	၂၅
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	-	
ပုဇွန်ကန်	-	
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၆	-
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို အိမ်တိုင်းနီးပါး မွေးမြူကြသော်လည်း စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလေ့မရှိကြပါ။ ကျွဲကို ၄ အိမ်မှ ၄ ကောင်၊ ဝက်ကို ၅ အိမ်မှ ၅ ကောင်၊ ကြက်ကို ၆ အိမ်မှ ၂၅ ကောင်မွေးမြူကြသည်။ ကျွဲနွားများကို လယ်၊ ယာ၊မြေထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန်နှင့် ဘာသာရေးပွဲ လမ်းသဘင်များ၊ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် အသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍မဆောင်ရွက်ကြပါ။ ကျေးရွာဘေးချောင်းတွင် အိမ်တိုင်းလိုလို မိသားစုစားဝတ်နေရေး အတွက် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကြသည်။

(၄.၄) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

ဇယား (၉) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	-	-	-	-
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-	-	-	-
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	-	၂	-	လတ်
၅	ယဉ်စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး	-	-	-	-
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	-	-	-	-
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	-	-	-	-
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေး	-	-	-	-
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ငွေချေးငြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)	-	-	-	-
၁၁	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း	-	-	-	-
၁၂	ပညာရေး	-	-	-	-
၁၃	ကျန်းမာရေး	-	-	-	-
၁၄	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	-
၁၅	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	-	-	-	-

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသောသူ မရှိပါ။ တပိုင်တနိုင် လယ်၊တောင်ယာ၊အခင်းများနှင့်တောထွက် အသား၊ငါး ရှာဖွေပြီး ဆင်းရဲစွာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြသော ကျေးရွာဖြစ်သည်။

(၅) အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(၅.၁) ဈေး

ဇယား (၁၀) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	နောင်မွန်မြို့	ပူတာအိုမြို့
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐
(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☒	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐
	၁၅ မိုင် အထက် ☐	၅၁ မှ ၁၀၀ ☒ ၁၀၀ မိုင် အထက် ☐
	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☒	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☒
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐	ကား/ထော်လာဂျီ ☒ ရထား ☐
	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐	☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐
	စက်လှေ ☐	စက်လှေ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ နှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ နောင်မွန်မြို့မဈေး ဖြစ်ပြီး ၁၀ မိုင်မှ ၁၂ မိုင်ခန့် အထိ ကွာဝေးပါသည်။ ရောင်းချမည့်ကုန်စည်များကို ပို့ဆောင်ရာတွင် လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှု၊ လမ်းမကောင်းမှုကြောင့် ကုန်စည်တန်ဆာခများ များစွာပေးရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဈေးကွက် သို့ ချောမွေ့စွာသွားလာနိုင်ရန် လမ်းကောင်းမွန်ရန်နှင့် ကျေးရွာနှင့်နီးသော ဈေးကွက်များဖော်ထုတ် ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။

အကြီးစားဈေးမှာ ပူတာအိုမြို့တွင် တည်ရှိပြီးကားများကို စင်းလုံးငှါးပြီး သွားလာကြ ရသော

သောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။ အကယ်၍အများပြည်သူသွားလာရန် ဘတ်စ်ကားလိုင်း ပြေးဆွဲပေးနိုင်ပါကသယ်ယူစရိတ်သက်သာလာမည်ဖြစ်သည်။ ပူတာအိုဈေးတွင် ကုန်မျိုးစုံ လိုသလောက် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

(၅-၂) ကျေးရွာ၏ လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆၀မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆၀မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆၀မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☒ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချော လမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းချဉ်းကပ်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ နွေရာသီနှင့် ဆောင်းတွင်းကာလတွင် သွားလာရန် အဆင်ပြေသော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် ရွှံ့ဗွက်လမ်း အသွင် ပြောင်းပြီး အလွန်သွားလာရခက်ခဲပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းအရှည်မှာ ၃ ဖာလုံ မိုင်ခန့်ရှိပါသည်။ ရွာချင်း ဆက် လမ်းမှာ သဲကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး နေရာတော်တော်များများတွင် ချိုင့်များ၊ ကျောက်ခဲကြီးရှိပြီး သွားလာရန် အဆင်မပြေပါ။

(၅.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၁၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ✓ ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
	အသုံးမပြုပါ ☒		
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊ သမ္ဗန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြစ်ကြောင်းနှင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းအသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။

(၅-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကာဝ်	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	-	၅	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များအနေဖြင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၂ စီး ရှိသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် ယာဉ်လုံလောက်မှု မရှိသော်လည်းသွားလာရန် လိုအပ်လာပါက စင်းလုံးငါးသွားလာနေရသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်များသည်။ အချိန်မရွေးအရေးပေါ်သွားလာရန် လိုအပ်ပါက အခက်အခဲရှိသည်။ ၎င်းအပြင်အချို့လူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ထူထောင်လိုသော်လည်း အရင်းအနှီး မရှိသောကြောင့် ထူထောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အများပြည်သူသုံး ဘတ်စ်ကားလိုင်းပြေးဆွဲပေးပါရန်နှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ထူထောင်ပေးပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။ မြို့နယ်၏ အစွန်ဆုံးကျေးရွာဖြစ်ပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်များလုံလောက်မှုမရှိ၍ အရေးပေါ် ကိစ္စများ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ချက်ချင်းသွားဖို့ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။

(၅-၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၁၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-
ဆိုလာစနစ်	၆
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၁
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-
လေစွမ်းအင်	-
ဇီဝလောင်စာ	-
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	-
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	-
ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မီရပ်ဖ အုပ်စု။	

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆိုလာလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု ၆ အိမ်ထောင်စု ရှိပြီး ရာသီဥတု မကောင်းပါက အားမပြည့်ပါ။ အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိပြီး တစ်ရွာလုံးသည် ဓာတ်မီး၊ မီးလုံး၊ ဟန်းဆက် အစရှိသော ဓာတ်ခဲများ အလေ့ကျစနစ်ဖြင့် အားသွင်းကြသည်။ စာကြည့်မီးအတွက်သာ သုံးရပြီး ကျန်အိမ်သုံး လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုမရနိုင်သောကြောင့် အခက်အခဲများရှိသည်။

(၅-၆) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၁၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ
အရေအတွက်	၂	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းအရေအတွက် ၂ လုံးရှိပြီး အမ်ပီတီ (CDMA) ဖုန်းလှိုင်းသမိပြီး ဖုန်းလှိုင်းများ မကောင်းပါ။ တယ်လီဖုန်းကို အိမ်တိုင်းလိုလို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ၊ အင်တာနက်လှိုင်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ ဖေ့စ်ဘုတ်နှင့် ဗိုက်ဗာကဲ့သို့ လူမှုကွန်ယက်များကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ အရေးကြီးသည့် သတင်း၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် အခြားလေ့လာစရာများကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိကြသေးပါ။ သတင်းအချက်အလက်များကြည့်ရှုရန် ရေဒီယို၊ တီဗွီ စလောင်းများ ဝယ်ယူရန် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ကြပါ။

(၆) ပညာရေး

(၆-၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁	၁	-
အလယ်တန်း	၁	-	၁
အထက်တန်း	-	-	-
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး” ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းတက်ရောက်သူ ၀ ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းတက်ရောက်သူ ၁ ဦး၊ အထက်တန်းကျောင်းတက်ရောက်သူ ၀ ဦးရှိပြီး တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် တက်ရောက်နေသူမရှိ၊ ဘွဲ့ရသူ မရှိသည်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအခြေအနေမှာ အလွန်ပင်နိမ့်ကျကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၆-၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၇) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
	အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*			
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား ☐ မ ☐ ပေါင်း ☐	ကျား ☐ မ ☐ ပေါင်း ☐	ကျား ☐ မ ☐ ပေါင်း ☐
အစိုးရခန့်	-	-	-
ကျေးရွာခန့်	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းဆောင်မရှိပါ။

(၇) ကျန်းမာရေး

(၇-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၁၈) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ နားမကြား၊စကားထစ်ပြီးမပြောဆိုတတ်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ပြီး မသန်စွမ်းသူများရှိသောကျေးရွာဖြစ်သည်။ ငှက်ဖျားရှိသော်လည်း ဖြစ်ပွားမှုနိမ့်သည်။ အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါနှင့် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါနှင့် အာဟာရ ချို့တဲ့မှုရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနိမ့်သည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတလည်း အလွန်ပင်အားနည်းသောကျေးရွာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေး ပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးအလေ့အထကောင်းများ လေ့ကျင့်ခန်းသုံး ကရိယာများ ထောက်ပံ့ရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

(၇-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၁၉) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	☒	☐
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	☒	☐
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	☒	☐
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	☒	☐
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	☒	☐
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	☒	☐

ရင်းမြစ်.....(၁)ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် မြို့နှင့် အလှမ်းဝေးသောကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် ကာကွယ်ဆေးများကို ပုံမှန်ထိုးပေးခြင်းမရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများရှိသည့်ကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်း၊ ဆေးဝါးများ ထောက်ပံ့ရန် အလွန်ပင်လိုအပ်သော ကျေးရွာဖြစ်သည်။

(၇-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၂၀) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင်	☐
	၁ မိုင် မှ ၂ မိုင်	☐
	၂ မိုင် မှ ၅ မိုင်	ရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	မရှိ ☒
	၁၀ မိုင်အထက်	☐
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်	☐
	၁ မိုင် မှ ၂ မိုင်	☐
	၂ မိုင် မှ ၅ မိုင်	ရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	မရှိ ☒
	၁၀ မိုင်အထက်	☒
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်	ရှိ ☐
	၁ မိုင် မှ ၂ မိုင်	မရှိ ☒

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးခန်းများ၊ဆေးဆိုင်များမရှိပါ။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များဖြစ်လာပါက အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမရှိ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံမှာ နောင်မွန်မြို့တွင်တည်ရှိပြီး ၁၂ မိုင်ကျော်ကွာဝေးသော ဆေးရုံဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသကြရသည်။ လမ်းမကောင်း၊ အရေးပေါ်သွားလာရန် ယာဉ်မရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများ အတွက် များစွာ အခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အရေးပေါ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ယာဉ်များလိုအပ်လျှက်ရှိသည်။

(၇-၄) ရေနံ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၇-၄-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၂၁) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်း သပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	-	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	-	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	-	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင် ကန်	-	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ ချောင်းရေ	၈	ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒

ရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်း သပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေကန်	-	ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐ နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
စိမ့်စမ်းရေ	၈	ရှိ ☒ မရှိ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရေအရည်အသွေး ကောင်း/မကောင်း မသိကြပါ။ ထို့ကြောင့် သောက်ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေသွယ်သန်းခြင်းကို အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းမှ သွယ်သန်းပေးထားပြီး တစ်ရွာလုံးနီးပါး အသုံးပြုကြသည်။ ရွာဘေးရှိသော ချောင်းငယ်ရေကိုလည်း သောက်သုံးလျက်ရှိကြသည်။

(၇-၄-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၂၂) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	-
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၄
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်းရှိအိမ်သာ	၂
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	-
အိမ်သာမရှိ	-

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး

အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၆ အိမ်ရှိသည့်အနက် ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာကို (၄)အိမ်မှအသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျန်(၂)အိမ်သည် တွင်းရှိအိမ်သာကို သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ကိုယ်ရည်ကျန်းမာသန့်ရှင်းစွာ နေထိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တစ်ကိုယ်ရည်ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး အသိပညာပေးအစီအစဉ် များ ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဂ) ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်မှု အခြေအနေများ

ဇယား (၂၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)			
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
ခက်ခဲ စသည်		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေအရ ကျေးရွာ တစ်ရွာလုံးနီးပါးမှာ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိပေ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးခြင်းလေပြင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းများ အနည်းအကျင်းရှိပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် မိုးရွာသွန်းမှု ကြောင့် တောင်ပြိုမှုများ ကြောင့် လမ်းများမကြာခဏပိတ်မှုများရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အနီးအနားတဝိုက်တွင် စည်းကမ်းမဲ့စွာ သစ်ဆွဲ၊ ထင်းခုတ်မှု များကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများရှိနိုင်ပါသည်။

(၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် များအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြင့်□	လတ်☒	နိမ့်□
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်□	လတ်☒	နိမ့်□
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်□	လတ်□	နိမ့်☒
ရေအရင်းအမြစ်	မြင့်□	လတ်☒	နိမ့်□
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်☒	လတ်□	နိမ့်□
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်□	လတ်☒	နိမ့်□
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်□	လတ်□	နိမ့်☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် မြေဆီသြဇာ အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များမှာ ဆင်တုံးမနွယ် အမျိုးအမည်မသိအပင် များစွာရှိသည်။ ရေအရင်းအမြစ်မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် ချောင်းရေကိုသာ အဓိကထား အသုံးပြုကြပါသည်။ ငါးရုံ၊ငါးခူရေခဲငါးငါးပိုင်း စသောငါးမျိုးစိတ်များကိုလည်း ရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင် တောချောင်းများမှ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။

(၁၀) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၂၅) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐ မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒ မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐ မရှိ ☒
၄	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက် ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လုပ်ရားမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☒

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု ခေါင်းဆောင်မှု မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်လာပါက လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အသင့်ဖြစ်ကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပြီး အချို့သောအမျိုးသမီးများ ရွေးချယ်လာပါက လုပ်ဆောင်ရန် ယုံကြည်မှုမရှိကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ လူထုမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီးများ မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှု အားနည်းနေသေးသောကြောင့် တာဝန်ယူနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း အမျိုးသမီး များစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် တင်ရေးသင်တန်းများ တက်ရောက်ရန်လိုအပ်လျှက်ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
MOALI	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
VDP	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်

ကျေးရွာစိတ်ဓာတ်

ဒို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဒို့အလုံးတွင်တာဝန်ရှိသည်။

- မိမိတို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါ။

- ၁။ စည်းလုံးညီညွတ်ပါ
- ၂။ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ
- ၃။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး စိတ်ဓာတ် မွေးမြူပါ
- ၄။ မိမိကိုယ်တိုင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုစိတ် မွေးမြူပါ
- ၅။ ဆောင်ရွက်ပြီးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို တန်ဖိုးထားပါ။အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုပါ

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

